

Uvod

Zagotavljanje varnega in zdravega delovnega okolja ne vpliva le na zmanjšanje števila poškodb pri delu in poklicnih boleznih, temveč pripomore tudi k večji produktivnosti podjetja. Ukrepi na tem področju pa pomembno prispevajo tudi k splošni blaginji družbe.

Z namenom, da bi delodajalcem in delavcem s konkretnimi primeri prikazali koristi upoštevanja dobre prakse na področju varnosti in zdravja pri delu in jih spodbudili k razmišljanju o uvedbi izboljšav na tem področju, je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve leta 2003 podelilo prva priznanja za dobro prakso na področju varnosti in zdravja pri delu.

Letošnjega tekmovanja za priznanje »Dobra praksa na področju varnosti in zdravja pri delu 2006« so se udeležila štiri podjetja, ki so predstavila rešitve v zvezi z zagotavljanjem varnega in zdravega začetka poklicne poti mladim delavcem. Komisija za ocenjevanje kandidatov za priznanje »Dobra praksa na področju varnosti in zdravja pri delu 2006« je izbrala najboljši primer dobre prakse, ki ga predstavljamo v nadaljevanju te brošure.

Hkrati s tekmovanjem za najboljši primer dobre prakse pa je v letošnjem letu prvič potekalo tudi tekmovanje za priznanje »Varen začetek – mladi filmski ustvarjalec leta«. Namen tekmovanja je bil spodbuditi mlade k razmišljanju ter filmskem izražanju svojih pogledov na varnost in zdravje pri delu.

Priznanje za najboljšo dobro prakso

na področju varnosti in zdravja pri delu 2006
prejme

TCG Unitech Lth orodjarna in livarna
d.o.o., Vincarje 2, 4220 Škofja Loka

Priznanje
za najboljšo
dobro prakso

TCG UNITECH

Lth-ol d.o.o.

Podjetje TCG Unitech Lth orodjarna in livarna d.o.o. ima dolgoletno tradicijo in izkušnje na področju konstrukcije in izdelave tlačnih orodij ter tehnologije tlačnega litja. Podjetje izdeluje ulitke iz aluminijevih in magnezijevih zlitin in vsa potrebna orodja ter ima v svojem programu najzahtevnejše ulitke za avtomobilsko industrijo, pa tudi plinsko in regulacijsko tehniko in posebno zahtevno finomehaniko. Kupci izdelkov podjetja TCG Unitech Lth-ol so večinoma nemška, španska, francoska in avstrijska podjetja. Podjetje ima dva obrata, in sicer v Škofji Loki in Ljubljani, kjer je skupaj zaposlenih 1100 delavcev.

V podjetju so se pred petimi leti zaradi težav pri pridobivanju kvalificiranih kadrov odločili, da se povežejo s Šolo za strojništvo Škofja Loka. Skupaj s šolo so organizirali dualni sistem usposabljanja učencev za poklic orodjarja, ki je organiziran v okviru PE orodjarna. S pomočjo dualnega sistema vsako leto pridobijo nekaj novih orodjarjev, nekaj pa se jih odloči tudi za nadaljevanje šolanja.

Usposabljanje vajencev se v orodjarni izvaja:

- teoretično s področja varnosti in zdravja pri delu, požarnega varstva, vodenja dvigal ter sistema kakovosti in ravnanja z okoljem,
- teoretično s področja orodjarstva in
- praktično s področja varnosti in zdravja pri delu ter orodjarstva ob mentorjih za praktično usposabljanje.

Mentorji so delavci, ki najbolje poznajo svoje delo in pri sodelavcih uživajo spoštovanje in zaupanje. Usposobljeni so za to, da učence spremljajo ves čas dela v podjetju in jim ob delu predajo čim več znanja in izkušenj.

Vodja vajence, ki jih prevzame v kadrovske službi, najprej ustrezno opremlja s predpisano osebno varovalno opremo za delo v orodjarni, ki jo vajenci zadolžijo v skladišču. Nato vajencem v orodjarni predstavi način dela, primer navodil za varno delo, postopke v primeru kriznih razmer (poškodbe pri delu, potresa, požarov, razlitij...), organizacijske posebnosti in jih seznanja z mentorji praktičnega usposabljanja.

Vajenci se v času vajeniške dobe stalno usposabljujejo s področja varnega dela v orodjarni po pripravljenih programih usposabljanja za vajence in delavce.

Pred začetkom dela vajenci v kadrovske službi prejmejo priročnik »Izobraževanje s področja varnosti in zdravja pri delu, vodenja dvigal, varstva pred požarom, sistema kakovosti in ravnanja z okoljem za orodjarje«. V njej so zapisane osnovne informacije glede urejenosti področja varnosti in zdravja pri delu ter sistema kakovosti in ravnanja z okoljem.

Pred testiranjem so vajencem na usposabljanju podane še podrobnejše informacije glede omenjenih področij, ki zajemajo predvsem njihovo delo. V tem okviru so jim predstavljene nevarnosti, ki nastopajo pri njihovem delu in ukrepi, ki so predpisani za odpravo oziroma obvladovanje ugotovljenih tveganj, ki jih omenjene nevarnosti povzročajo. Po opravljenem izpitu iz varnosti in zdravja pri delu, ki je v pisni obliki in pri katerem mora vajenec doseči vsaj 80 % točk, lahko le-ta prične usposabljanje ob mentorju v orodjarni.

V času prakse, ki traja različno glede na letnik, v katerem je vajenec, poleg vmesnega in zaključnega preverjanja znanja s strani zunanjih ocenjevalcev (šola, GSZ), podjetje aktivno izvaja ocenjevanje dela učencev. Poleg dnevnika, ki ga mora voditi vajenec, se ocenjuje tudi tehnološko znanje, praktično delo in sodelovanje z ostalimi delavci v orodjarni. Na podlagi teh ocen se usmerja nadaljnje izobraževanje in izvaja selekcija. Rezultati učencev pri praktičnem delu se ustrezno nagrajujejo z nagradami, ki jih učenec dobi v času dela v podjetju.

Vajenci, ki se usposobijo preko omenjenega sistema, pridobijo vsa potrebna znanja za varno, zdravo, odgovorno in kakovostno delo, kar je skupna želja vseh v podjetju.

Dualni sistem – sistem vajeništva je poznan že dlje časa in je lahko organiziran na različne načine. Mentorji na posameznih operacijah, v zvezi s katerimi se vajenci usposablajo, skrbijo za to, da so vajenci seznanjeni in da upoštevajo vse predpise in navodila ter upoštevajo varen način dela z vso delovno opremo, na kateri delajo.

Posebnost vajeniškega sistema podjetja je, da vajenci, ki so vključeni v ta sistem, spoznajo značilnosti in izkusijo delo na vseh delovnih mestih v okviru orodjarne, podjetje pa na ta način dobi kvalificiran kader, ki lahko varno in kakovostno izpolni vse zahtevane naloge.

Dosedanje izkušnje so pokazale, da je dualni sistem dobra osnova za pridobivanje kadrov za potrebe podjetja na področju orodjarstva. Učenci so pridobili ustrezna znanja in so se hitro vključili v delovno okolje. Boljšim učencem je bilo omogočeno tudi nadaljevanje šolanja v obliki študija ob delu po programu 3 + 2. Na ta način, poleg prakse, učenci pridobijo še dodatna teoretična znanja. Nadgradnja sodelovanja med podjetjem in Šolo za strojništvo Škofja Loka je program za pridobitev izobrazbe »inženir strojništva« – VI. stopnja. Šola izvaja program, ki v drugem letniku vključuje tudi modul orodjarstva. Od tovrstnega izobraževanja se pričakuje, da bo podjetje pridobilo ustrezne kadre, ki bodo znali upravljati z najsodobnejšimi sredstvi (CAD/CAM) s področja orodjarstva. Ta znanja bodo omogočala podjetju in predvsem orodjarni vzdrževati konkurenčnost in tehnološko usposobljenost. S stališča varnosti

in zdravja pri delu je najpomembnejše dejstvo, da s pomočjo mentorjev praktičnega usposabljanja delavce – vajence seznanijo z varnim in zdravim načinom dela in z ukrepi, ki so potrebni, da se zagotavljajo varne delovne razmere.

Rezultati usposabljanja mladih delavcev so vidni na vseh področjih. V letu 2004 so v podjetju zaradi poškodb delavcev do starosti 24 let izgubili kar 0,6 % vseh učinkovitih ur, v letu 2005 pa je bil ta odstotek kar 3-krat manjši in je znašal le 0,2 % vseh učinkovitih ur. Cilj teh prizadevanj je seveda, da bi bil ta odstotek enak 0 in kot kažejo rezultati, je podjetje na pravi poti.

S stališča varnosti in zdravja pri delu so rezultati usposabljanja mladih delavcev vidni na več mestih. V prihodnje bo potrebno izvajati še več usposabljanj in izobraževanj, saj je to edina pot, ki vodi do zelenega cilja.

Priznanji

»Varen začetek – mladi filmski ustvarjalec leta«

prejmeta

Ekonomška šola Kranj,
Srednja poklicna in strokovna šola,
Cesta Staneta Žagarja 33, 4000 Kranj

Naslov filma: Do znanja težko, z znanjem lahko

Avtor: Simon Zupan, dijak

Mentor: prof. Janez Černilec

in

III. Gimnazija Maribor,
Gospodsvetska cesta 4, 2000 Maribor

Naslov filma: Ferdo, Ferdi, Ferdinand

Avtorji: Mitja Mlakar, dijak

Mojca Pernat, dijakinja

Robert Ribič, dijak

Miha Šubic, dijak

Mentor: Tomaž Korošec

Priznanja na področju varnosti in zdravja pri delu 2006

Oblikovanje in tisk

Kočevski tisk, Kočevje

Izdajatelj

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve

Naklada

300 izvodov

Tiskanje je sofinancirala

Evropska agencija
za varnost in zdravje
pri delu